

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1915. 31. szám.

Budapest, augusztus 1.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre – – 12 korona

Félévre – – – 6 korona

Negyedévre – – 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Zsebtolvajok.

Írta: Székely Vladimír, budapesti rendőrkapitány.

Vidéki ember és fia. A fiu nagy kedvteliséssel nézi a fényes kirakatokat.

— Nono, ne bámszkozd úgy el! Budapesten vagy s az tele van tolvajokkal. Még a szemedet is kilopják, ha nem vigyázol. Ügyelj az órádra, kár is úgy kiakasztanod azt a lánczot! Ámbár jerünk, késő lesz már. Van vagy tizenegy óra.

És azzal az öreg gépiesen a zsebbe nyúl az óra után. De mi ez? A mellényzseb üres. Nincs óra, holott csak az imént is magvott.

A fiu most már visszaadhatta a jó tanácsot, mely bár a vidéki ember esetlen óvatosságából eredt, de alapjában véve nem sokkal kevesebb — igaz, hogy nem is több — mint a mennyit egy-egy kitanult rendőr adhat védekezésül a nagyvárosok zsebkallozáival szemben.

Az óvatosság nem is mindenható óvszer a zsebtolvajok ujjbűvészkedése ellen, de viszont az óvatlanság az egyenes óra- és tárczaátengedéssel egyenértékű.

Nemrégiben egy angol folyóiratban egy detektív elmélkedett erről a témáról. «A legtöbb bátorítást a zsebtolvaj mesterségéhez — írta — maga a közönség adja. A míg az asszonyok ezüstös táskáikról, retiküljeikről le nem mondanak, melyekben minden lépésnél hallani lehet a pénz csörgését, a míg a férfiak tüntetőleg hordják a mellényekre kiakasztott aranylánczokat, addig a zsebtolvajok hadserege sem fog elfogyni, sőt nyíltan be kell vallanom, hogy rekonérzésem akárhányszor a zsebtolvajoknak szól, kinek orra elé lépten-nyomon tartják a kísértést.»

A figyelemmel nincsen minden ólintózva. Mert a zsebtolvaj épp a *figyelemelvonásban* nagy mester. Elsőrangú feladata is ez. Sőt e körül a zsebtolvajtrükköknök egész sorozata fejlődött ki már.

Kell-e például ideálisabb működési színhely a zsebtolvaj részére, mint a villamos megállóhely. Nevezetes helyek ezek, mert itt jut a fővárosi polgár akárhányszor abba a kitüntető helyzetbe, hogy békés civil létére is *sturmolt*hasson. A ezé a máris rogyásig telt villamos melyre legfeljebb egy-egy frontáttöréssel à la Gorlicze

juthat fel még egy-kettő. A tolongás pedig igazi eleme a zsebtolvajnak, mint víz a halnak. A lökdösés s könyökölés izgalmában ugyan ki veszi észre a zsebtolvajnak lágy, simogató kotorászását, melynek rendszerint már későn tapasztalt eredménye az óra, tárcza vagy bugyelláris misztikus eltűnése?!

És ha mégis valami természetfeletti finom érzék révén, helyesebben a zsebtolvajnak valamely ügyetlenkedése révén észrevennők? Hol van már arra az eltüntetett tárgy? Harmad-negyed közben, mert a zsebtolvaj társas lény, a ki szövetségben dolgozik okos munkafelosztással. Annak pedig legelső parancsa, hogy annál, a ki csinálja a lopást, soha sincs semmi corpus delicti. Villámgyorsan vándorol az át a látszólag a tolvajjal semmi közösségben nem lévő másikhoz, majd harmadikhoz.

A nyilvános helyeken operáló zsebtolvajok legalább ketten vannak. Külön nevük is van tolvajnyelven. A tolvaj segítője a «*falazó*», a tulajdonképeni tolvaj pedig a «*rajzoló*» nevet viseli, mely utóbbi azonban az egész czélre is vonatkozik. A falazó rendszerint foglalkoztatja a kiszemelt áldozatot, kellemetlen, de udvarias ember. Tolongásban mögötted tart s egész biztosan ő lök legnagyobb rajtad, úgy, hogy méltatlankodva visszafordulsz.

— Boesánat! — mondja kedves képpel — igazán akaratlanul történt.

Meg fogsz neki bocsátani. Pedig rosszul tetted, mert a mint hátrafordítottad fejedet, a lökdöső ezimborája azalatt akadálytalanul leemelte lánczostól az órát.

Rögtөг ilyen trükk van forgalomban. Elég közismertek is. Ki ne ismerné például a szívbjajos ember ravaszkodását? Az utcán hirtelen elvágja magát egy ember, a porban vonaglik, szája habzik... a közönség természetesen összefut és sajnálkozik. Kis idő múlva azonban magához tér a szívbjajos, szépen köszön és megy. De még nincs vége! A kíváncsiak csak azután veszik észre, hogy a zsebtolvajok — az álszívbjajos czinkostársai — jól dolgoztak köztök.

Becséptelt, de jámbor vidékiekkel szemben gyakran sikerrel alkalmazott volt a hirtelen támadt jóbarát. A gyanutlanul sétáló vidékit egyszerre csak megrohanja egy úr. Se szó, se beszéd, megöleli, megesókolja. A vidéki szabadkozik.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató foltalálója, Budapest, II., Lánoszid-utca 5. — Gyár: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsorolása. — Argyezék minden hangszerről külön küldetik.

— Kihez van szerencsém?

— Hát nem ismered, János? Én vagyok a Pista. A Kovács Pista. Tíz éve nem láttalak, de azért megismertelek. Igaz, hogy te is megváltoztál, megöregedtél.

— Én nem vagyok János, Molnár Ferencz a nevem. Kovács Pistára pedig nem emlékszem.

A fővárosi zavarba jön, majd úgy tesz, mintha még egyszer alaposan szemügyre venné a vidékit.

— Oh, ezer bocsánat! Tévedtem. No de ilyen hasonlatosság!

Köszön és tovább megy. Nagyon is sietve megy. Van rá oka. Megtapasztalta azt a vidéki is, a ki ezután hiába keresi az óráját. Az ölelkezés hevében leakasztotta a nagy tévedő.

Érdekesekek s ma is nagyban kultiváltak a következő zsebtolvajtrükkök, melyeket a szemléltetés kedvéért magukkal a károsultakkal felvett jegyzőkönyvekkel mutatunk be:

— Hazafelé mentem — mondja be A. — egyszerre csak egy vihogó tömeget látok. Kíváncsiságból odamentem én is. Mi az, min annyira mulatnak? Hát egy sárgaföldig részeg ember bukácsol ott, tántorog, majd elesik és ott maradt. Nagysokára jött rendőr is. A részeg ember erre, mintha egy kissé magáboz tért volna.

— Hagyjon, biztos ur! majd csak haza megyek magam is.

Ugyanakkor kivált a tömegeből egy fiatal ember.

— Csakugyan hagyja! Ismerem ezt az embert, majd én elviszem a lakására.

A rendőr azonban szigorú volt. Ő bizony bekíséri azt a részeg frátert; botrány volt s ő nem enged.

Én erre hazamentem s otthon vettem észre, hogy a tolongásban valaki lecsipte az órámat.

— Még vagy hárman vették észre! — mondotta a fogalmazó. Már intézkedtem, hogy azt a részeget ide behozzák. Az olyan részeg, mint én vagy maga. Csínált dolog az egész, hogy maguk összeszaladjanak.

Úgy is volt. A »részegről« kiderült, hogy rovtottmulta zsebtolvaj s a személyleírás után elfogták a cinkosát is: azt a fiatal embert, a ki ajánlkozott a részeg hazavitelére, de a rendőr érélyeskedésére elsomfordált.

Máskor a részeg szerepét a »pofozkodók« veszik át. Ketten műverekedést rendeznek az utcán, ez természetesen czirkusz a nagyvárosi közönségnek és van megint nagy tolongás.

Más eset! Meleg juliusi délután.

— A Balatonra akartam utazni a családommal — kezdi B. Már a vasuton voltunk s mentem jegyet váltani. A pénztárnál sokan voltak és a tekintetem véletlenül odatévedt arra a táblára: »*Óvakodjunk a zsebtolvajektól!*« A tárczámat erre merő óvatosságból az oldalzsebembe tettem és erősen szorongattam a kezemben. Most csak nem lopják el! Egyszerre csak egy

nagy magas alak a könyökével leütötte a kalapot a fejemről. Önkéntelenül mindkét kezemmel utánakaptam, de arra már az illető felemelte, megtörölte a kalapomat és bocsánatkérések között átnyujtotta. Aztán eltűnt. És az alatt, hogy a kalapom után kaptam, nem kilopták a tárczámat a zsebemből? Vajjon az a kalapleütés nem függ-e össze a lopással?

— De nagyon is. Kérem annak az embernek a személyleírását, a ki leütötte a kalapját. Azután pedig tessék a nyilvántartásba fíradni. Majd megmutatjuk a zsebtolvajszorozatunkat.

Az ut nem volt hiábavaló. A pörüljárt nyaraló már a harmadik-negyedik képre rámutatott:

— Ez az! Egész biztosan mondhatom. Csak természetesen elegánsabban volt öltözve.

Nemcsak, itt-ott a humor lapjaira is átkivánczozó történetek ezek. A figyelemmel olvasó sok, még pedig a komoly nyomozás szempontjaira alkalmas tanulságokat is vonhat le ezekből. Bebizonyosodik, hogy a zsebtolvaj munkájában, trükkjeiben is van sablon és ha a károsultat a lopás körülményeire, vagy legalább is arra az időpontra, a mikor a lopás történhetett, részletesen kikérdezzük, majd mindig akad valami gyanus momentum, melyet tovább követve, némi támpontot nyerhetünk a valószínű tettes, tettesek kilétére. És ha ez semmi más, csak egy hiányos személyleírás. Más panaszokban foglalt adatokkal az így nyerteket összehasonlítva, már szűkebbre vonódik a kör. Megfigyeléseinknek már lehet határozott iránya.

Például! X. a következő panaszt teszi:

— A villamoson mentem. Zsufolva volt. Alig hogy le akarok szállni, észreveszem, hogy az óráim eltűnt. Gyanum senkire nincsen.

— Mégis, nem emlékszik valamire, a mi most így utólag Önnek feltűnő.

A panaszos gondolkodik.

— Ha csak az nem?... Egy fiatalember állt melletttem. Kellemetlen utitárs volt. Ő is belefogózott a függő borszijba, de minden kocsidőczögésnél elvesztette az egyensúlyát és minduntalan rámdőlt. Egyszer meg jól rá is lépett a lábamra úgy, hogy már rászóltam. Aztán egyszerre csak sietve leszállt.

— Meg tudná adni a személyleírást?

— Igen.

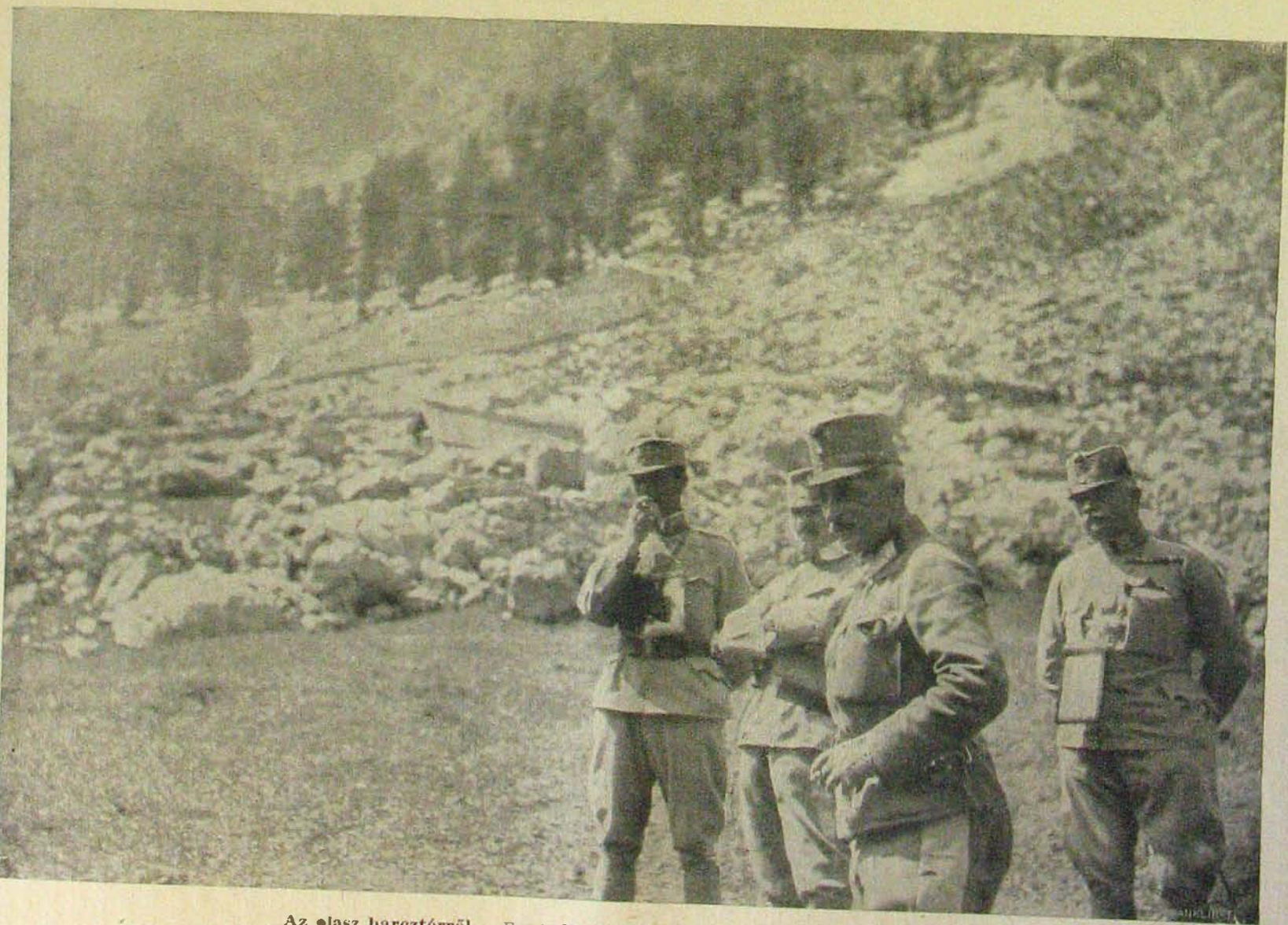
A tisztviselő előveszi erre régebbi jegyzeteit. Tényleg vág. Az »tügyetlenkedő« már más panaszokban is szerepel. Néhány nap múlva egy, a villamosokat figyelő detektív ráismert és igazolásra szólította fel. A jól öltözött fiatal ember nagyon haragosan tiltakozott az indokolatlan inzultus ellen, a detektív azonban nem tágitott és mikor behozták a főkapitányságra, megmotoztatása alkalmával egy csomó zálogczédulát találtak, melyek órákról és láncokról szóoltak. Így látta

Ha fáj a feje

ne tévovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ár K 1.20. — Kapható minden gyógyszertárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész: Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Az olasz harcterről. — Egy hadosztály-parancsnok tisztjeivel a hadállások előtt.

vieszont sok károsult papíralakban arany-, ezüsttáráját és lánczatát.

A mi magát a zsebtolvajgárdát illeti, úgy az nagyon változatos. Benne van a kis csibésztől kezdve, ki piaczkon s a wurstin próbálja ki kezdő tehetségét trécselő szakácsnékon és ügyetlen házasszándókon, fel az elegáns gavallér vagy tisztas ur pózában mesterkedőig, mindenféle fajta elem. De többnyire szigorúan elhatárolva egymástól. Az arisztokráciát az utazó zsebtolvaj képviseli. Minden hájjal megkent képviselője a tolvajtársadalomnak ez, világlátott kalandor, a kiből igen gyakran veszedelmes típust farag nemzetközi alapon való szervezősége is.

Egyebekben elsősorban a magyar zsebtolvajnak van jó — helyesebben rossz híre. E tekintetben egyenesen kivételünk van. A külföld vasutvonalain, az osztrák, a német lóversenyeken sűrűn szerepelnek zsebtolvajok, kik innen indultak ki, az „enyém, tied” fogalmakkal nem sokat törődő körutazásokra.

De nem szabad figyelmen kívül hagyni az orosz-lengyel testvéreket sem, kik többnyire azokból a hitfelekezetteliek közül való, melyet az atyuska birodalmában pogrommal szoktak kormányozgatni. A züllöttség az elnyomtatás édes testvére s vannak familiák, a hol a zsebtolvajlás mestersége apáról fiúra száll át megfelelő iskoláztatás után. Hirbeidtek azonkívül a balkáni zsebtolvajok, újabban a spanyolok is, kik kirándulásaikon néhány éve még a mi félreeső Budapestünkön is gyakrabban vendégszerepeltek. Hozzátehetjük, hogy vesztükre.

Az utazó zsebtolvajok már a pályaudvarokon ólálkodnak áldozataik körül. A pénztárnál, a várótermekben és a kocsik perronjain a fel és leszállás alkalmas pillanataiban működnek. Különösen a szűk kocsiperronok kedvelt munkaszínbelyük. A mellett jó pszichologusok. Mert ugyebár van-e utas, a kinek egész figyelmét és gondoskodását nem az kötné le, hogy sietve jó fülkéhez, vagy ha már igen sokan vagyunk, legalább egy ülőhelyhez jusson?! A míg ez a néha ugyancsak nehéz művelet tart, addig az utas vak és siket mindennel szemben. Dehogy gyanakodnék tehát arra az elegáns urra, a ki a kocszi szűk folyosóján ugyanolyan sietséggel préseli magát melléje. Egy kézmozdulat és azon a helyen, a hol az utas a pénztáráját tartotta — jól megfigyelte azt már a tolvaj a jegypénztárnál, hová teszi vissza az utas a pénzt — nincs többé se pénz, se tárcza. Sőt már a tolvajnál sincs. A sétáló tempójával, mint a kit semmi sem érdekel, megy már vele a zsebtolvaj czimborája.

Néha elügyetlenkedik a tolvaj a dolgot. Észreveszik. A hogy az a pozsonyi pályaudvaron nemrég történt egy hirbeid zsebtolvajjal. Futás következik erre, bisz hamar el lehet vegyülni a teli pályaudvaron. De azért tolvajt kiált a károsulttal együtt a zsebtolvaj társa s együtt szalad vele a kergetett tolvaj után. Egyszerre aztán elvágódik, pont a szaladó károsult előtt, a ki szintén felborul és a tolvaj időt, ezzel egérutat nyer. Így tör-

tént Pozsonyban. Egy szemfüles detektív azonban az elvágódott úr után is érdeklődött, gyanús lévén neki az a nagy segítség és csakugyan jó fogást tett; többször büntetett zsebtolvaj került vele kézre.

A legtöbb utazó zsebtolvaj világa azonban tulajdonképpen ott kezdődik, a mikor az utasok elhelyezkednek a kupében. Szorgoskodó ügyetlenségükkel a nem mindennapi utazót utánozzák, szeretetreméltó s úri fellépésükkel előlegesen kinyerve az utitársak rokonszenvét és bizalmát.

A mi arra jó, hogy mikor a vonat egyhangú zakatolásában unottan záródnak le a szempillák, a tolvaj is annál háborítatlanabban tudjon kiszállni valamely állomáson, zsebében az alvó utitárs tárczájával vagy ékszereivel, a ki mikor felébred először a világért sem merne gyanakodni a vele utazó urra, a „földbirtokosra” vagy „szolgabíróra”.

Az utazó zsebtolvajnak egyébként természetes szövetséges társa az éjszaka, a mikor mindenki igyekszik valahogy kényelmesen elhelyezkedni és boldog, ha azt az unalmas éjszakát egy kicsit lealhatja. Ilyenkor lép akezióba a zsebtolvaj. A kupékules mindegyik zsebében van, egy halk kulcsfordulás és az alvó utashoz nesztelenül odasompolyog. De még nem kezd hozzá. Háttha ébren alszik?! Ezt előbb ki kell próbálni. A tolvaj tehát az alvó arcához közel gyufát gyújt. Egyet, kettőt, mintha szivarra akarna gyújtani. Az utas felriad. Csak félében szundikált.

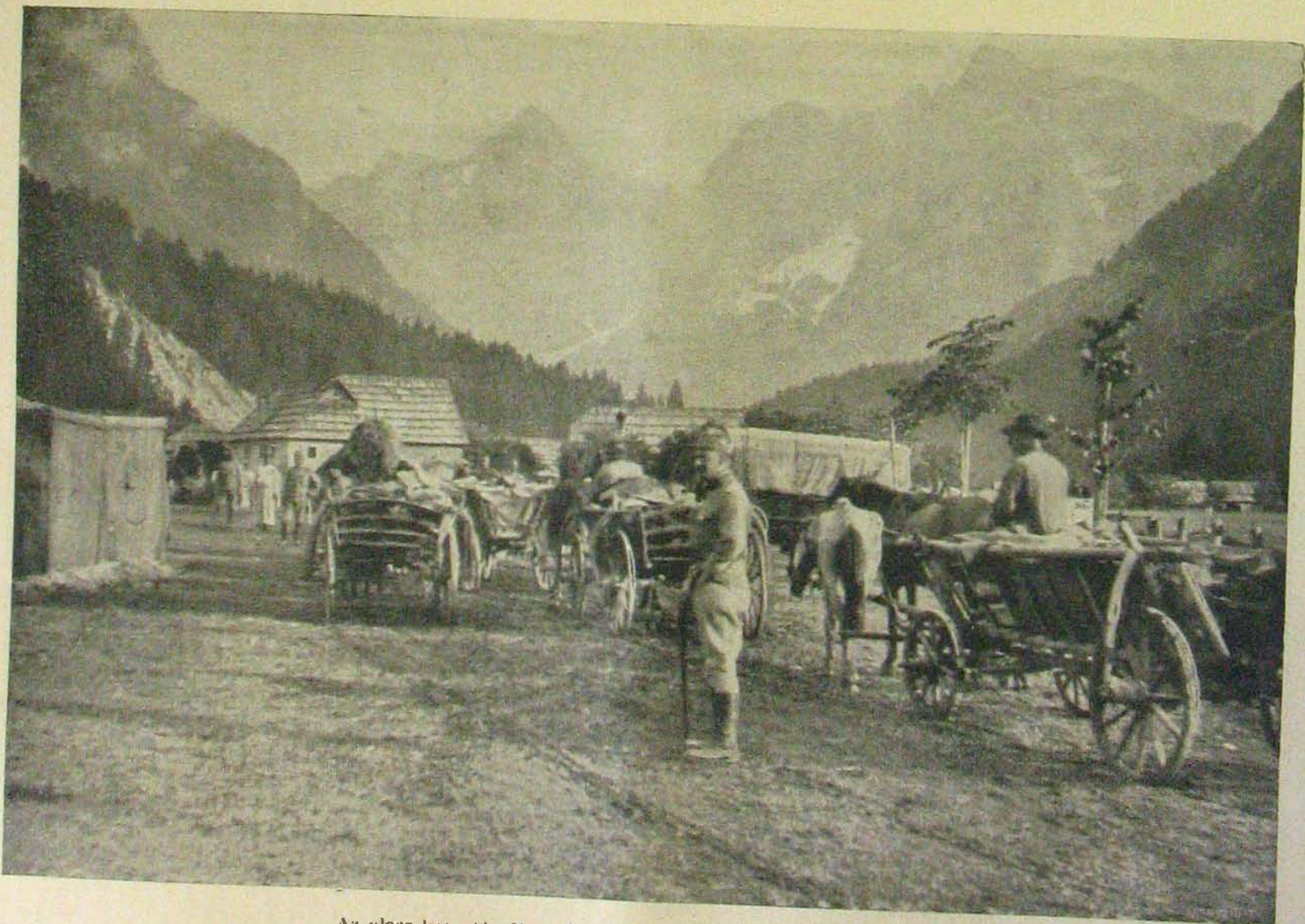
— Bocsnát! — mentegetőzik a zsebtolvaj — most veszem észre, hogy rossz szakaszba tévedtem.

És ezzel tovább áll. De az utas máskor tovább alszik a gyújtó villanására is, tehát alkalmas médium. Csakhogy van egy akadály. Az utas baloldalán fekszik, éppen a pénztárczáján. A tolvaj erre egyszerűen alkalmas helyzetbe hozza. Leüti egyik lábát. A mélyen alvó nem ébred fel, hanem önkéntelenül is vot erre magán. Ezt a processust addig folytatja a tolvaj, míg az utitárs fekvő helyzete neki való lesz.

Kedvelt és keresett emberei az utazó tolvajoknak a marhaüzérek, fakeskedők, földbirtokosok. Ezek többnyire nagy pénzt hordanak maguknál. Az sem baj, hogy csizmájukban tartják, felhasítják a csizmát a varrás irányában, egy külön öszlőre szolgáló éles szerszámmal s úgy szedik ki a bankókat.

Különben külön felszerelésük nincs a zsebtolvajoknak. Trivialis hasonlattal: a hogy az énekesnek a torkában van a tudománya, úgy a zsebtolvajnak hosszú, hajlékony s gyors ujjaiában. Csak az előkelő zsebmetszők ének más szerezéssel is. Gyűrűkben, karperecekben a vasuti zsebtolvajok apró éles késeket rejtgetnek. Egy-egy elvarrt vagy másképpen hozzáférhetetlen zsebmetszésére.

Rendes öltözetezik: azután a zsebtolvajnak a bal karján hordott felöltő, mely mint valami odatartott spanyolfal igazi szolgálatokat tesz a jobb, kéz (a tolvaj-kéz) kritikus mozdulatainak eltakarására. (Végo köv.)

Az olasz harcztérről. — Élelmiszerszállító szerek egy hadtápállomáson.

Oroszország gazdasági helyzete.

A háború legfontosabb tényezői közé tartozik a hadviselő országok gazdasági állapota — mert a gazdasági erő nagysága és megingathatatlansága hatalmas segítőtje a küzdő hadseregben rejlő erőnek. Legnagyobb ellenségnünk, Oroszország gazdasági erejéről érdekes cikket közöl a «Magyar Gazdák Lapja», melyből mi is átvesszük a következőket:

Oroszország olyan gyorsan kiheverte a japánoktól szenvedett vereséget, óriási gazdasági erőforrásai segítségével oly gyorsan helyreépítette a veszteségeket, hogy már tíz év múlva elég erősnek érezte magát, hogy Németországgal és Ausztria és Magyarországgal szemben a barcot felvegye.

A jelenlegi háborúban oly nagy az, a mit Ausztria és Magyarország és Németország vérben és gazdasági értékben kockáztató, hogy le nem tehetik a fegyvert addig, míg Oroszország rovására a saját hatalmuk megfelelő megnöveléséről nem gondoskodtak. Szemügyre véve az óriási orosz birodalom gazdasági erőforrásait, tisztán látjuk, hogy hol kell majd az eljövendő béketárgyalások alkalmával Oroszországot megbénítani úgy, hogy évtizedekre elmenjen a kedve Ausztria és Magyarország és Németország megtámadásától.

Oroszország területi kiterjedése 22.556.520 négyzetkilométer. Tehát negyvenszerese Ausztria és Magyarország kiterjedésének. A lakosság számát az orosz statisztikai hivatal 1912-ben 170 millió lélekben állapította meg.

A nagy kiterjedésű birodalomban különösen a délből fekvő vidékeken a meleg kontinentális klíma hatására gazdag terméseket hoz a föld és legalább részben ez magyarázza meg a lakosság nagy szaporaságát.

Míg az 1897-ben eszközölt népszámlálás csak 129 millió lakost állapított meg, 16 éven belül ez a szám minden területi nagybodás nélkül 42 millióval szaporodott. Csak ez a szaporodás 2 millióval többet tesz ki, mint a szövetséges Franciaország összes lakossága.

Az emberekben való bővelkedés mellett különösen a nagy erdőterülettel délre fekvő rendkívüli termékeny «fekete föld» (Csernosiom) képez nagyfotosságú tényezőket Oroszország gazdasági életében. Noha az orosz földművelést nem lehet összehasonlítani a fejlődés magas fokán álló német földműveléssel, de még a mienkkel sem állja meg a versenyt, mégis Oroszország már ma Európa gabonatermelésének egy harmadrészét szolgáltatja.

Buzatermés tekintetében Oroszország az első helyet foglalja el mennyiségre nézve, a világ valamennyi országai között. 1913-ban Oroszországban 228 millió tonna buza termelt, az Egyesült Államokban 207 millió tonna, Németországban 46 millió tonna.

Rozstermelés tekintetében szintén Oroszorszáé az

elsőség. 1913-ban Oroszország 247 millió tonna rozset termelt, Németország ellenben, a hol az főtermék, csak 122 millió tonnát, Ausztria és Magyarország 29 millió tonnát. Az árpatermés 1913-ban Oroszországban 121 millió tonnát tett ki (Németország 36 millió) a zabtermelés 16 millió tonna (Németország 97 millió).

Nagy jelentősége van ezenkívül Oroszország földművelésében a cukorrépa-, len-, kender- és dohánytermelésnek, míg a déli tartományokban meglehetősen sok bor és gyümölcs is terem. Oroszország állatállománya is nagy. 1913-ban Oroszországban 47 millió szarvasmarhát számláltak (Magyarország 6.738.000 Ausztria 9.511.000) ugyanakkor Oroszországnak is volt 42 millió birkája (Magyarországnak 8 millió, Ausztriának 4 millió), 12 millió sertése (Magyarországnak 7 millió, Ausztriának 4 millió). Oroszország lóállománya 24 milliót tett ki, Magyarorszáé 2.300.000, Ausztriáé 1.700.000, Németorszáé 42 millió.

A bányászat terén is nagy fejlődésnek indult Oroszország. Aranybányászat terén Oroszország évi 48.000 kilogrammal Dél-Afrika, Észak-Amerika és Ausztrália után negyedik helyen áll. Szénbányászatban óriási a fellendülés. A termelt mennyiség 31 millió tonnával közeledik Franciaország termeléséhez, a mely 40 millió tonnát tesz ki egy évben.

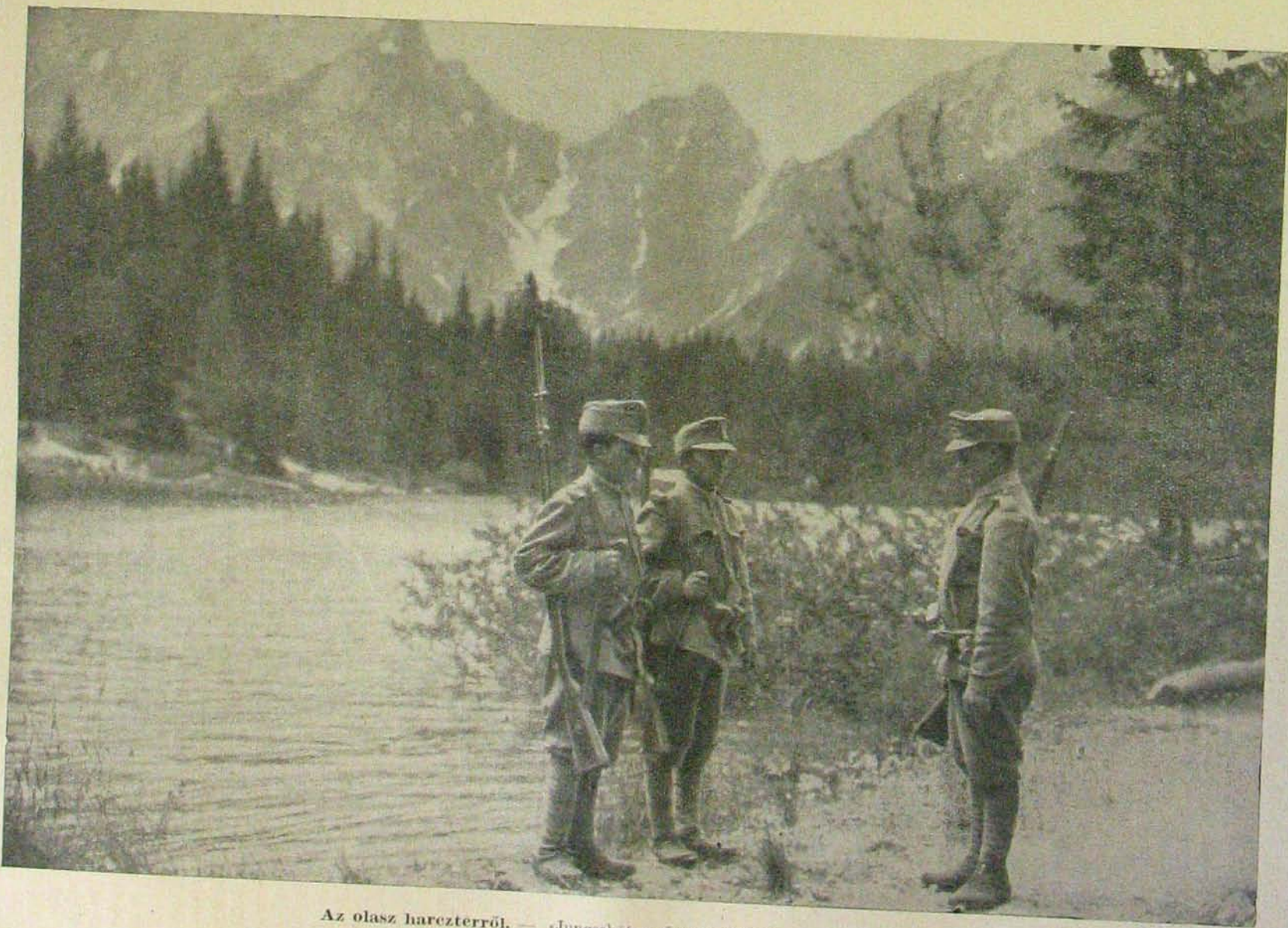
Petróleumtermelés tekintetében Oroszország 93 millió tonnával mindjárt az Egyesült Államok után következik. A vörösréz-bányászat hozadéka az utolsó években 8000 tonnáról 33.000 tonnára emelkedett, míg Németországban 45.000 tonna.

A japán háború óta Oroszország mindenképpen azon volt, hogy nagy ipart létesítsen, hogy így az idegen behozatalt minél jobban csökkentse. Azt lehet mondani, hogy Oroszország 1905-ben megtette az első lépéseket azon indusztriálizálás felé, melyet Németország az 1870-iki háború után kezdett meg és mely téren ez a lefolyt 40 évben oly óriási haladást tett. Hogy Oroszország az indusztriálizálás útján van, a mellett vasércz produkciójának óriási emelkedése szolgáltatja a legjobb bizonyítékot.

1912-ben Oroszország 4.198.000 tonna vasérczet termelt. Anglia, mely e tekintetben első helyen áll, ugyanazon évben 9.031.000 tonnát produkált. A gyapotfeldolgozásban Oroszország már ma felülmulja Németországot. 1912-ben Oroszország 1.941.762 bál gyapotot dolgozott fel, míg Németország csak 1.579.737 bált.

Az Oroszországban dolgozó gyapotorsók száma 1914 márczius 1-én hivatalos kimutatás szerint 9.111.835 volt, míg Németországban 11.494.944. Répacukrot az orosz gyárak az utolsó évben 1.848.420 tonnát állítottak elő, míg Németországban, a hol ez az iparág nagyon fejlődött, 2.435.694 tonnát produkáltak. Hasonló haladást az ipar más ágaiban is meg lehet állapítani az utolsó tíz évben. Oroszországnak tehát már hatalmasan nekilendülő nagy ipara van.

A mi a külkereskedelmét illeti, Oroszország kivitele 1913-ban 1583 millió rubelt tett, a behozatal 1316 millió rubelt. E szerint Oroszország külkereskedelme közel egy milliárddal felülmulja Ausztria és Magyarország külkereskedelmét. Kivitelre került 225 millió rubel ára buza, 186 millió rubelért rpa, 163 millió ára építőkő, 90 millió rubel ára tojás, 86 millió rubel ára len, 71 millió rubel ára tejtermék, 52 millió ára bőr és prém, 48 millió ára petróleum, 32 millió ára rozs, stb. A bevételnél különösen sok gép szerepel. A bevételi kereskedelménél Németország 642 millió rubellel volt érdekelve, Anglia 170 millió rubellel.

Az olasz harezterről. — «Jungschütze» őrszem felváltása egy tó partján.

Oroszország pénzügyi gazdálkodásában igen nagy és nyomasztó szerepet játszanak a kölcsönök. 1914 január 1-én az állami adósság 8809 millió rubelt tett ki. Az állami bevételeknél állandó emelkedést tapasztalható. 1912-ben 3001 millió rubel volt az előirányzat, 1913-ban 3208 millió, 1914-ben pedig 3538 millió. Az 1912-iki zárószámadások szerint a tényleges bevételek ebben az évben 3171 millió rubelt tettek ki, a mi az előiránnyal szemben majdnem 400 millió korona többletet jelent.

Az orosz állami bank, a mely 1899-ben a pénzügyi reform keresztülvitele után 927 millió rubel értékű aranyalap felett rendelkezett, azóta állandóan növelte az alapot. 1913-ban a birodalmi kincs beleszámításával nem kevesebbet tett ki az aranyalap, mint 1687 millió rubelt. Ezzel az orosz állami bank valamennyi európai központi bank közül a legnagyobb aranykészlet felett rendelkezett.

KÉPEINKHEZ.

Az olasz harcztérrel.

Két hónapja már, hogy a szövetségi hűség megszegésének bűnébe keveredett olaszok ellenségeink sorába szegődve, háborút kezdtek ellenünk. Ennek a két hónapnak az eredményével azonban legfeljebb mi dicsekedhetünk, mert az olasz hadsereg csupán kudarcokkal számolhat be az olasz nemzetnek. Kudarczot szenvedtek a szárazföldön, a mennyiben az egész fronton megindított offenzívájuk, a legnagyobb erőfeszítés, ember- és muníciópazarlás ellenére is, még mindig ott van, a honnan elindult. Hős csapataink visszaverték őket nemcsak az Isonzónál, a hol pedig legvehemensebb volt a támadásuk és legnagyobb erőket is vittek a harcba, hanem a front többi részein is.

A jelen számunkban közölt képekről is látható, hogy csupa hegyvidéken áll egymással szemben a két ellenséges hadsereg. Fenn a felhők között, sokszor átláthatatlan ködben figyelik egymást az örökké havas hegyormok és megmászhatatlan csupasz sziklák tetején. Napali időben élő léleknek alig láthatni nyomát, úgy el vannak rejtőzve a védőárkokban, fedezékekben és a fenyvesekkel borított hegyoldalokon. Rendesen csak az ágyuk beszélnek, de ezek is csak akkor, ha szép idő van, ha a köd felszáll és át lehet tekinteni az ellenséges oldalra. Puskára leginkább csak akkor kerül a sor, ha az ellenség kimeréskedik a fedezékei közül. Még eddig csupán az Isonzo mentén volt napról-napra élénkebbé váló nyíltharc, mert itt akarták mindenáron kieroszakolni arcvonalunk áttörését az önhitt olaszok, de eziránti kísérleteik mindezideig csufos vereségükkel és ezt követőleg mindannyiszor visszavonulással végződött.

De nem mutathatnak fel különös eredményt a tengeren sem, pedig erős hajórajjal keresik az összeütközéseket itt is állandóan. Mindezek dacára, ha azokat a tengerparti károkozásokat nem is tekintjük, a melyeket a mi flottánk okozott az olasz tengerparti városokban és erődítésekben, már maga az is leújtó lehet rájuk nézve, hogy már eddig is három jelentősebb hadihajójukat súlyosztotta el az osztrák-magyar haditengerészet tengeralattjárója.

Összegezve hadseregünknek az olasz harcztérre eddig elért eredményeit, csak büszkeséggel tölthet el bennünket az a tudat, hogy a más harcztérre adózó harcokban töltött 10 hónapi idő után, pihent seregeivel ránk támadó ez az ellenségünk éppen oly kevésbé számíthat

győzelemre felettünk, mint az orosz hatalom, a melynek, dacára, hogy hadserege millióit vetette ellenünk a harcba, ma mégis folytonos visszavonulásokkal kell kísérleteznie, hogy kikerülhesse a döntő vereséget.

HIREK.

Adományok. Az ungvári szárny tisztikara, legénysége, valamint a beosztott tartalékos és népfőlkelő legénység a háborúban megvakult katonák részére 1091 korona 20 fillért adományozott. A szárnyparancsnokság ezen összeget a honvédelmi minisztérium hadsegélyező hivatalához beküldte. — Szecső József csendőr az ezeresi őrsről 5 korona 30 fillért küldött be hozzánk a vak katonák számára, ugyane célra a magyarszentbenedeki őrsre beosztott csendőrök és népfőlkélok 11 koronát adakoztak. Az adományt rendeltetési helyekre juttatuk.

Csendőrök és hadtápkatonák betörése Szerbiába. Az ősszonyrétí hadtápszázad még a tavasz folyamán tervbe vette, hogy a Mrakonya patakkal szemben elhelyezett szerb tábori őrséget lefegyverzi és foglyul ejti. E terv akkor keresztülvihető nem volt ugyan, de végleg el nem ejtetett. Schreiner főhadnagy az ősszonyrétí hadtápszázad parancsnoka június hó elején a tervet újból megpendítette és az ottani őrs legénységét is közreműködésre hívta fel, minek folytán Bekes Dániel, Patrók Karácsony és Marosics Gyula csendőrök, Kovács András és Lina Márton Lajos népfőlkélok azonnal hajlandóknak nyilatkoztak a vállalkozásban való részvételre, a hadtápszázad legénysége közül pedig 12 fő önként jelentkezett. Az átkelés ideje június hó 16-ának hajnali óráiban állapítottott meg s egyben gondoskodás történt, hogy a jelzett időre két csónak és 5 aknászkatona, mint evezős készenlétben legyen. Az átkelni szándékozók szállítására 2 dunagőzhajótársasági kormányos is önként jelentkezett. Jelzett nap d. e. 2 órakor Bekes Dániel csendőr parancsnoksága alatt Patrók Karácsony és Marosics Gyula csendőrök, Kovács András és Lina Márton Lajos ősszonyrétí őrsbeli népfőlkélok, továbbá Bízán Miklós tizedes, Dragumir Miklós, Ilieszku Szilárd, Barak Demeter, Novák József, Barbu Antal, Brindeszkn János, Toma Lázár, Dragumir Vikentio, Vert József, Petrovics János és Udrea Boldizsár hadtápkatonák a mrakonyai híd közelében csónakba szálltak s nevezte őket Heinicz József szakaszvezető, Sveinczberger Vendel, Tiebl Sebestyén, Szabó József, Wagner Antal és Németh István aknászkatonák, valamint Németh György és Kugli József dunagőzhajózási kormányosok szállították át a szerb partra s ott egy meredek sziklával aljában kikötöttek. Az aknászkatonák, a két kormányos és Barak Demeter hadtápkatona, Marosics Gyula csendőr parancsnoksága alatt a csónakok őrzésére, valamint az átkeltek hátbatámadásának megakadályozására visszamaradva, a többiek, Bekes csendőr parancsnoksága alatt a meredek hegyoldalon felmásztak a hegytetőre, ott rövid ideig figyelő állást foglaltak, de miután senkit sem láttak, leereszkedtek Szerbia belseje felé s alig 200 lépésnyire két kalibát találtak, azokat azonnal megrohanták és átkutatták, de azok üresek voltak. Alig hagyták el a két kunyhót, megtalálták a tetőről levezető gyalogösvényt a azon tovább haladva, mintegy 4—500 lépésnyire az ösvény jobb- és baloldalán több kalibát pillantottak meg. Ezeket 15 lépésnyire megközelítvén, Bekes csendőr rajvonalat intett, a kalibákat körülkerítették s fegyverüket készhelyzetbe véve körülállották. Az ut baloldalán három, míg a jobb oldalon öt

kaliba volt egymás mellett elhelyezve. Az első kaliba ajtajához 2 fegyver volt támasztva, a melyeket Bekes csendőr azonnal magához vett és egy közelben állott hadtápkatonának átadott. Ekkor Bizsán tizedes románul elkiáltotta magát: „Adjátok meg magatokat szerbek!”, mire az egyik kalibából egy szerb kiugrott és Patrók csendőrt torkonragadta, de ezt Ilieszku hadtápkatona lelőtte. A következő pillanatban Bekes csendőr észrevette, hogy két szerb katona hátulról meg akarja lepni, mire a kezében levő kézibombát gyorsan az egyik kalibára dobta s ugyanezt tette Bizsán tizedes is. A kézi bombáktól az egyik kaliba fel is robbant s ezután Bekes az öt meglepni készülő két szerb katonát lelőtte. Az egyik kalibában ekkor Bekes csendőr és Lina népfőlkelő 2 szerb katonát vett észre, ezek egyike fegyverét kereste, a másik pedig fegyverét ellenük lövése emelte, mire mindketten 1—1 lövést téve, a löni készülő szerb katonát lelőtték, a másikat pedig megrohanták és lefegyverezték. Ugyanebben a pillanatban Kovács András népfőlkelőt egy szerb katona megragadta és késsel leszúrni akarta, de egyik hadtápkatona ezt is lelőtte. Kevéssel ezután Kovács népfőlkelő az egyik kalibában egy szerb katonát pillantott meg, a ki fegyverét reá emelte, mire ő ezt lelőtte. Bizsán tizedes pedig egy elmenekülni akaró szerb katonát terített le. Mindez oly gyorsan történt, hogy mire a többi hadtápkatonák fegyverüket használták volna, a szerb tábori őrség 7 főnyi legénysége lelövetett és Kovacsevics Miloszev szerb katona elfogott. Ezután a még ép konyhák átkutatásához fogtak, melyekben összesen 7 löfegyvert, 1 szuronyt, 3 töltényt, 4 derékszíjat és 83 darab töltényt, nemkülömben a távol levő tizedes, őrségparancsnok kardját zsákmányul ejtván, a Dunapart felé utba indultak, a mikor Stefánovics Jován fegyvertelen szerb katonával találkoztak, kit szintén foglyul ejtván, visszatértek a csónakokhoz, azokba beszálltak és visszatértek a magyar partra. Az átkelésben résztvevők közül senki sem sérült meg. Az átkelést a Dunaparton és a Dunapart feletti magaslaton 1—1 hadtápszakas fedezte. Bekes csendőr a hadseregparancsnokság által megdicsértetett és valamennyi résztvevő a hadtápszakasparancsnokság által kitüntetésre terjesztetett elő.

Megdicséres. A cs. és kir. 2. hadseregparancsnokság Kocsis József I. IV. számú csendőrkerületbeli őrmestert, az ellenség előtt teljesített hasznos szolgálataiért, dicséző elismerésben részesítette.

Jegyzések a hadikölcsönre: Ujabbán a következő jegyzésekről értesültünk: Gulyás János csendőr 1100 koronát, Cser Mihály 400 koronát jegyzett a nagydobrai őrsről; a nagybányai őrsről Rumányuk Ferencz csendőr az I. hadikölcsönre 600, a másodikra 400, Lisztcs Péter csendőr mindkét kölcsönre 500—500, míg Szőke Mihály csendőr az I. hadikölcsönre 500 koronát jegyzett; a homonnai őrsön levő Rozgonyi György őrmester 2000, Beller János csendőr 1000, Csapó Antal csendőr 1000, Sipéki István csendőr 500, Varga Imre csendőr 200, Papp Bálint 200 koronát jegyzettek.

Egy orosz hadifogoly végzetes ellenszegülése. A Somberek községhez tartozó Sasuka-féle uradalmi alsó pusztára a kenyérmezei fogolytáborból 45 orosz hadifogoly van kintálva az aratási munkálatok végzésére. Ezek közül július hó 18-án d. u. két fogoly Somberek községbe szökött s ott kocsmába tért be. Az őrzésükkel megbízott Velisz János 83. gyalogezredbeli gyalogos keresőre indult s midőn őket feltalálva, vissza akarta kísérni, Szider Szemenyuk, 258. számú orosz fogoly a

gyalogosnak ellenszegült, azt megtámadta és fegyverét el akarta venni. Velisz gyalogos támadója ellen löfegyverét használva, azt oldalba lőtte; az orosz hadifogoly nyomban meghalt.

Kérelem. Farkas Ferencz csendőr, a bányai (Krássó-Szőreny vármegye) őrsről kéri azon bajtársát, a ki egy közép nagyságú, csinos szolgálati, esetleg diszben is megfelelő tollbokrétáját jutányos árban megvenni hajlandó, hogy címét vele közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Miért nem visel Németország Hollandia ellen háborút? Egy francia újság erről a kérdésről az alábbi mulattató megfajtással szórakoztatja olvasóit: Midőn Vilma holland királynő néhány év előtt Berlinben látogatást tett, közvetlen közelből különböző katonai parádákat látott és sok efféle látványosságban volt része. Egy alkalommal, a mikor Vilmos császár Vilma királynő mellett állt és hat láb magas katonák masíroztak el előttük stramm lépésben, a császár hirtelen és szinte kérdőleg nézett rá a királynőre, mintha a benyomást, a mit ez a látvány a királynőre gyakorolt, akarta volna az ajkairól és a szemeiből kiolvasni. A királynő erre elmosolyodott és fejét megbicozva imígyen szólt: „Nem elég nagyok!” Ezután épen egy olyan ezred jött, a melyben még nagyobbra nőtt katonák voltak — és ekkor a császár újra kérdő mosollyal fordult feleséges szomszédnőjéhez, de ez ismét csak mosolygott és újra csak ugyanazt a kérdő megjegyzést tette, mondván: „Még mindig nem elég nagyok?” A dolog már kissé visszaesésnek kezdett feltűnni a császár előtt és nem tudván kíváncsiságát tovább türtőztetni, egyenesen megkérdezte nyíltan magától Vilma királynőtől, hogy tulajdonképen mit ért rebuszos kijelentése alatt. A kérdésre pedig Vilma királynő ezt a választ adta: — Azt gondolom, hogy ha mi a zsilipjeinket megnyitjuk, akkor a víz az elárasztott területen 8 lábnál is magasabban áll. Vajon nem erre a beszélgetésre való visszaemlékezés indította arra a német császárt, hogy hadseregével a holland semlegességet meg ne próbálja sérteni? — elmélkedik most a francia lap, a mely szentül hiszi, hogy az elárasztás veszedelme mentette meg Hollandiát a német betöréstől. Ugyanez az anekdota keringett különben Hollandiában — mint a „Kölnische Zeitung” írja — röviddel az 1870—71-iki német-francia háború után is, mégis azzal a változtatással, hogy a történet III. Vilmos holland királylyal és egy magasrangú porosz generálissal esett volna meg. Így tehát ezuttal is kacását talált fel a „Nouvelle Revue” olvasóközönségének; ám ennek daczára is biztosra vehető azért, hogy ez ostoba és hazug ferdtetés daczára is a lap szavalhatósága a francia olvasóközönség előtt még csak egy betűnyit sem csorbult vagy csökkent.

Egy lengyel legionárius esete. A mostani háborúban egyre történnek olyan epizódok, a melyek, noha megtörténtek, igen valószínűtlenül hangzanak. Ilyen eset történt a Kárpátokban Ökörmező tájékán. A legionáriusok már napok óta küzdöttek Heller ezredes parancsnoksága alatt. Általános rohamot nem tudtak intézni, miután a hegyes terep miatt lehetetlen volt földérinteni az oroszok állásait. Egy napon azután egyik katona a tábori konyhához ment, hogy ebédet és vacsorát vigyen a bajtársainak. Visszafelé menet azonban eltévesztette az utat és a mint fölpillant, hát ismeretlen helyen, ismeretlen lövészárók közelében találja magát. Hirtelen egy

orosz katona bukkan föl előtte. A helyzet rettenetes volt. Az ellenség már ráemelte a fegyverét és ő nem is védekezhetett, hiszen a keze tele volt csájkákkal. A döntő pillanatban mentő ötlete támadt. Az egyik forró levesrel teli csájkát az orosz fejéhez vágta. Az orosz megszedült, elesett és mert a forró leves mártá az arcát, orditozni kezdett: «A lengyelek, a lengyelek! Bombákkal jönnek!» A fejlemény hihetetlen lett. Az egész napos harcz kimerítette az oroszokat, a kiáltozás mely álmukból riasztotta föl őket és az első pillanat kábulatában az hittek, hogy a lengyelek éjjeli támadásra jönnek és már egészen közel állanak. Valamennyien hanyatt-homlok elmenekültek. A legionárius látta a fejvesztettróhanást, visszasietett a századához s miután elmondotta a történeteket, sebtében előnyomultak. Az elhagyott lövészárkot megszállották és ennek a fontos pozíciónak birtokában azután rövidesen megállapíthatták a szárnyak helyzetét, a mi azután döntést vont maga után.

Ötszáz frank a békéért. Két nemes lausannei ember barát ötszáz koronát hajlandó adakozni, ha rövidesen ismét béke lesz. Egy zürichi laphoz intézett levelükben ezeket mondják: — Az ötszáz frank azé legyen, a ki olyan békeajánlattal áll elő, a melyet az egyik badviseli fél elfogadhat és így hivatalos békétárgyalásokra vezet. Ha több jó javaslat érkezik, akkor a díjról döntsön a sors. Ha tovább is tétlenül várunk, hát Európa tökéletesen tönkremegy. Ez az igazi. Ha szorgalmas kereskedők veszik kezükbe a dolgot, hát rövidesen sikerül is és az európai kormányok dehogy is várják be, a míg Európa teljesen tönkremegy. És ha csak ötszáz koronába kerül, hát a béke valóban — olcsó lesz.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, közlratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Erdélyi III. Régi gyakorlat a diplomáciában, hogy az egyes államok külügyi hivatalai fontosabb nemzetközi kérdésekre vagy eseményekre vonatkozó jegyzékváltásokat (érted; útiratokat) a kérdés elintézése, illetőleg a tárgyalás befejezése, lezárása vagy megszakítása után egy könyvbe foglalják össze s a nyilvánosság számára ily módon teszék közzé. Valamelyik régebbi hági nemzetközi konferencián határozottatott el, hogy ezeket a könyveket közlelési szempontból, hogy az egyes külügyi kormányok jegyzékeire való későbbi hivatkozás megkönnyítése, esetleg esetre különböző színű fedőlappal (bekötéssel) és a beadvók foglalt, illetőleg leközölt okmányokat folyószámozással lábják el. A könyv színének megválasztására nemmi szabály sincsen s az minden egyes esetben az illető külügyi kormány tetszésére van bízva.

A kérdészett «vörös könyv» helyes elnevezése tehát tulajdonképpen az osztrák-magyar külügyi kormány vörös könyve, mert más állam külügyi kormánya is adhat ki egy vörösfedelű könyvet a akkor a csapán a könyv színére való hivatkozás már zavart és tévedést okozhat. Valamely diplomáciai jegyzékre vagy iratra való pontos hivatkozás tehát a következőképen történik: «Lásd az olasz külügyi kormány zöld könyvének 17-ik folyó számát», vagy: «Az osztrák-magyar külügyi kormány vörös könyvének 67. l. száma szerint atb.» Az ilyen diplomáciai színes könyvek közül a legutóbb jelent meg az olasz zöld könyv és az osztrák-magyar vörös könyv. Mindkettőt azért adták ki az illető külügyi kormányok, hogy az osztrák-magyar és olasz há-

borot megelőzött diplomáciai tárgyalások lefolyása és részletei felől a nagyhírléget tájékoztassák s a maguk álláspontjának és eljárásának helyességét igazolják. Az olaszok a zöld könyvükben közölt okmányokkal azt igyekeznek bizonyítani, hogy a mi külügyi kormányunk az oku annak, hogy a két állam között levő vitás kérdések a mi kormányunk elutasító magatartása következtében békésen elintézhettek nem voltak és az olaszok kénytelenek voltak nekünk a háborút megüzenni. A mi külügyi kormányunk ezzel szemben kimutatta a vörös könyvben, hogy az olasz diplomáciai könyvegforgatása, feltehetőleg és lelkiismeretlen szövegcséso idézte fel az Olaszországgal való háborún at. Természetesen nem ismer a külügyi politika oly szabályt, hogy feltétlenül igazat kell állítani s ha valamely külügyi kormány számításaiha a való igazság nem illik bele s ez neki felesleges és akadályozó telter, egyszerűen teljeszi magát ezen s ügyes diplomáciai fondorlatokkal a hazugságot igyekezik megtenni valóságnak. Tudjuk azonban, hogy a hazugság győzelme csak látszólagos és ideiglenes lehet s nyugodtak is lehetünk amaz erős bizodalmonkhan, hogy bármit is tettek közzé az olaszok a legutóbbi zöld könyvükben, végül is az igazság s vele együtt, a mi igaz ügyünk fog győzedelmeskedni.

Dunamenti őrs. Ha «pihenj!» van vezényelve, mielőtt valamely mozdulatot vagy fogást végrehajtanánk, előbb «vigyázz!»-t kell vezényelnünk, mert a legénység figyelmének felhívása nélkül nem adhatjuk mindjárt azt a vezényesőt, a melyre az illető mozdulat vagy fogás végrehajlandó, a mennyiben a gyakorlati szabályzatban megkövetelt katonás egyöntetűség ily módon elérhető sohasem lenne. «Vigyázz!» vívni állás!» nem egy vezényszó. A «Vigyázz!» ebben az esetben csak figyelmztető, (lásd B-3. Gyakorlati szabályzat Tervezet 16. pont) melyre a csendőr pihenő állásból feszes figyelő állásba helyezkedik, a mennyiben lábat a vívóállásnak megfelelő helyzetbe hozva, kinyújtott lábakkal s a kardot hegyével a jobb láb hegye elé, éllel előre fordítva, várja a következő vezényszót. «Vigyázz!» vívni állás!» természetesenleg nem vezényelendő küzvetlenül egymásba folyva, hanem a «Vigyázz!» figyelmztető és a «vívni állás!» vezényszó közt néhány pillanatnyi szünet tartandó.

1888. 1. Olvasa el a Cs-20 jelzésű szolgálattel könyv 24. oldalán a 9. pont második bekezdését. 2. Szakszervező rendfokozati jelvényeivel bíró szolgálatú entes legénység rendes körülmények közt két órával a takarodón tal kimaradhat.

Csillag. 1. Az 1913. évi 199,400/V-b számu belügyminiszteri rendelet értelmében a kérdezett hivatalokhoz tanuként megidézett csendőregyének Nyílt Rendeleettel látandók el. — 2. Azt nem tudhatjuk.

Szombathelyi Mihály népf. Tokaj. Szolgálati ügy, jelentse őrsparancsnokának.

Határszéli. Ez a kérdés most van tárgyalás alatt; annak idején ismertetni fogjuk.

Micsik János ung. csendőr czts. őrv. Besnyőpetőfalva. Az 1915. évi július hó 20-án kelt 177,348/16. sz. honvédelmi miniszteri rendelet értelmében a rokonsági nyugdíj élvezetében álló csendőregyének közül csak azok nem tartoznak a utp-felkölési bennutatószemlén megjelenni, a kik nyugállományba helyezéseikkor minlensmet népfelkölési szolgálatra is alkalmazottaknak osztályozottak. — A pótszárnyak utasítva lettek, hogy mindazon csendőr-nyugdíjasokról, a kik népfelkölési szolgálatra fegyver nélkül alkalmasak határozattal nyugdíjaztattak, névjegyzéket szerkeszessenek s azt az illetékes honvéd-kiegészítő-parancsnokságnak küldjék meg, a melynek alapján ezek bemutatató szemlére beindoktalanul elő fognak állíttatni.

Havasalja B. Nova.

91. 955-40 B. és Sztán András csendőr. Sorsjegyeik nem nyertek.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ő császári és apostoli királyi Felseje folyó évi július hó 6-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatainak elismerésül:

Rozsnyay Béla, a 3. hadsereg parancsnokságához beosztott csendőrszázadosnak, a hadidíszítményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet legkegyelmesebben *adományozni* és legkegyelmesebben *elrendelni* méltóztatott, hogy

ugyanaz alkalomból:

Proch József, a 6. hadtestparancsnoksághoz beosztott csendőrszázadosnak és

Szabados Kálmán, a 32. gyaloghadosztályhoz beosztott csendőrfőhadnagy, a legfelsőbb dicsőítő elismerés tudtul adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felseje végül ugyan ezen legfelsőbb elhatározásával:

az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatainak elismerésül:

Kuhn Ottó IV. csendőrkerületbeli százados-számvivőnek, a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Adományoztatott:

a hadsereg-főparancsnokság, illetve a balkán haderők parancsnoksága által:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül:

a bronz vitézségi érem:

Farkas Péter,

Czinege Lajos csendőr őrmestereknek, továbbá

Dedics János csendőrnek, a VI. számú csendőrkerületi parancsnokságnál.

Kinevezettek:

A m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg:

csendőr járásőrmesterré:

a következő őrmesterek:

1915. évi május hó 1-ével:

Bagyó Antal, az I.,

Galambos Márton és

D. Nagy József a II.,
Szentiványi János és
Antal Mihály, az V.,
Kovács Áron, a VII.,
Fodor Mihály, a VIII. számú csendőrkerület és
Kovács Sándor, az országos m. kir. csendőriskola
állományában;

1915. évi június hó 1-ével:

Somogyi János és
Rozsnyai Mihály, a III.,
Sztaviczky József,
Bodnár József I.,
Hegedűs József I.,
Bordás József,
Debreczeni Gyula,
Rozgonyi György és
Jüngling Mátyás, a IV.,
Lovász István,
Rameszdorfer István,
Mudányi Ernő és
K. Varga József, az V.,
Csiki Sándor,
Irsai Gyula és
Székely János, a VII. és
Kotán Ferencz, a VIII. számú csendőrkerület állomá-
nyában;

1915. évi július hó 1-ével:

Glaviczky Ferencz, az I.,
Haszler Ernő, a II.,
Hornyak János I., a IV.,
Nagy Vendel, a VI.,
Hideg Antal és
Kulcsár Károly, a VII. és
Balogh István,
Pándi József és
Szabó Antal, a VIII. számú csendőrkerület állomá-
nyában.

Okirattal megdicsértettek:

a m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Novák Ferencz csendőr, az 1914. évben elrendelt mozgósítás alkalmával, az állami és közbiztonsági szempontból fontos lubotényi határszéli őrsőn, a határvédelmi intézkedések pontos végrehajtása és az ott előfordult események beható megfigyelése, valamint az ezen őrső körletben elharapódzott kémkedés meggátlása és az átvonuló csapatok elhelyezése és élelmezésének biztosítása körül, járőrvezetőjének buzgó és odaadó támogatásáért.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

Kölcsönök lakbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Sorsjegyeknek részesletre és
készpénzért való eladása.

Elfogadjunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadólevonásával.) 2. Oly takarékbetéti után, melynél a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatozást fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleggel nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzölges biztosíték ellenében, ju. anyos kamattal és mellett. Utalványok, intézkedések és chequék beszedését vállalkozunk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és adunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. IV. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Szabó Imre II., őrsvezető ez. őrmester és Suhajda György csendőr, előbbi a VI. utóbbi a III. számú csendőr körület állományából, a Nagyszőlős községben állomásozó lengyel légió csapatainak elszállásolása és élelmezésének biztosítása, valamint a felderítésre kiküldött katonai járőröknek a nehéz terepen találékony és célravezető módon történt hathatós támogatása körül kifejtett hasznos szolgálataikért.

a m. kir. V. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Petrovsky József és Póka István csendőrök, valamint Lótsch János, Klein Adolf és Gres János népfelkelők, egy erdőégés alkalmával a tűz továbbterjedésének megállítására és a tüzoltás körül kifejtett eredményes és fáradhatlan tevékenységükért.

Előléptettek

őrmesterré:

1915. évi június hó 25-ével:

a cs. és kir. 2. hadsereg-parancsnokság által:

Rózner Sámuel, IV. számú csendőrkörületbeli őrsvezető ez. őrmester;

1915. évi június hó 28-ával:

a cs. és kir. Terezyánzky hadsereg csoport parancsnokság által:

Poschner Ferencz, IV. számú csendőrkörületbeli őrsvezető ez. őrmester;

1915. évi július hó 1-ével:

a cs. és kir. 6. hadsereg hadtáp-parancsnokság által:

Báthori János, Czikkádi Imre és Csizsér Albert, I. számú csendőrkörületbeli őrsvezető ez. őrmesterek;

1915. évi július hó 5-ével:

a cs. és kir. 6. hadsereg-hadtápparancsnokság tábori csendőr törzstisztje által:

Seres Gergely és Tóth Károly, IV. számú csendőrkörületbeli őrsvezető ez. őrmesterek;

őrsvezető ez. őrmesterré:

1915. évi július hó 1-ével:

a cs. és kir. 6. hadsereg hadtáp-parancsnokság által:

Szabó Mihály és Gáspár József, I. számú csendőrkörületbeli csendőr ez. őrmesterek;

1915. évi július hó 5-ével:

a cs. és kir. 6. hadsereg hadtáp-parancsnokság tábori csendőr törzstisztje által:

Fraiss Vilmos, IV. számú csendőrkörületbeli csendőr ez. őrmester; csendőr ez. őrmesterré:

1915. évi július hó 1-ével:

a cs. és kir. 7. hadtest hadtáp-parancsnokság által:

Panda György, IV. számú csendőrkörületbeli csendőr.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

a m. kir. IV. számú csendőrkörület állományában:

Scheff János, Kics János, Gulavics Ferencz, Vangor József, Gergely Albert Bertalan, Gyurók Máttyás, Székán István, Lócsk Pál, Mátyi Márton, Rezső György és Turóczy Mihály csendőrök.

Csoda
Gramofon

Óriási és nagy, erős, tiszta hangú be-szélőgép 25 K. Legszebb lemezek nagyok és duplák. Fedak Sari, Király, Rózsa, Fráter, Göndör, Solli, Steinhart énekei —60, 2.—, 230 kor.

Árjegyzék összes hangszerekből ingyen

MOGYOROSSY GYULA

kir. szab. hangszergyár,
Budapest, VIII. Rákóczi-ut. 71.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Képes nagy ár-jegyzékem díj-talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postelion, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tűnélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek órási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok

Sapkák

Keztyűk

Kardbojt

Celluloid kezelő és nyakraváló

Czipőkrém

Fegyverzsir

Borotváló készlet

6, 10 és 20 éves

szolgálati kereszt

stb. stb.

Nagyvárad, Ralikovszki-ut. 24. Szeged, Kárász-u. 9.

Vitézségi éremszalagok raktáron vannak.

Mindennemű felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.

Nyári szürke és fehér czérna-keztűk nagy választékban olcsó árban kaphatók.